

Co-funded by
the European Union

PLANNING
SEEDS

PLANNING SEEDS

Σχεδιασμός Κοινοτήτων Αλληλέγγυας Οικονομίας για την Κοινωνική,
Οικονομική και Περιβαλλοντική Αειφορία
Ενότητα 4 : Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία I: Επισκόπηση

Center for
Not-for-profit
Law

diesis
network

kmop
EDUCATION HUB

tamat

PLANNING
SEEDS

Πίνακας περιεχομένων

1. Τι είναι η κοινωνική οικονομία;
2. Ιστορικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας
3. Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της κοινωνικής οικονομίας;
4. Γιατί είναι σημαντική η κοινωνική οικονομία;
5. Τι είναι μια κοινωνική επιχείρηση;
6. Ποιες είναι οι τρεις διαστάσεις μιας κοινωνικής επιχείρησης;

Co-funded by
the European Union

Σύντομη εισαγωγή σχετικά με την ενότητα, τους στόχους και τα αποτελέσματα εκμάθησης

Καλώς ήρθατε στην ενότητα της Κοινωνικής Οικονομίας! Σε αυτήν την ενότητα, θα ξεκινήσετε ένα διαφωτιστικό ταξίδι για να κατανοήσετε την έννοια της κοινωνικής οικονομίας και τη σημασία της στη σημερινή κοινωνία.

Σε όλη αυτήν την ενότητα θα αποκτήσετε μια ευρεία επισκόπηση της κοινωνικής οικονομίας, εξερευνώντας τις βασικές αρχές, τις δομές και τις διάφορες οντότητες που λειτουργούν μέσα σε αυτήν. Θα εξετάσουμε την ιστορική εξέλιξη της κοινωνικής οικονομίας, θα εξετάσουμε τις διάφορες μορφές της, όπως οι συνεταιρισμοί, οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και οι κοινωνικές επιχειρήσεις, και θα συζητήσουμε τον αντίκτυπο αυτών των οργανώσεων στις κοινότητες και τις οικονομίες σε όλο τον κόσμο.

Μέχρι το τέλος αυτής της ενότητας, θα έχετε μια σταθερή θεμελίωση στις θεμελιώδεις αρχές της κοινωνικής οικονομίας και θα είστε εξοπλισμένοι με τις γνώσεις για να αναλύσετε και να ασχοληθείτε με αυτό το δυναμικό και εξελισσόμενο πεδίο.

Σύντομη εισαγωγή σχετικά με την ενότητα, τους στόχους και τα αποτελέσματα εκμάθησης

Δεξιότητες

1. Ικανότητα κριτικής εκτίμησης του ρόλου και των επιπτώσεων των οργανώσεων της κοινωνικής οικονομίας σε διάφορα πλαίσια.
1. Κατανοήστε τις οικονομικές αρχές που στηρίζουν την κοινωνική οικονομία και το πώς διαφέρουν από τα παραδοσιακά οικονομικά μοντέλα.
1. Ικανότητα επικοινωνίας των αρχών, των οφελών και των προκλήσεων της κοινωνικής οικονομίας με ποικίλα ακροατήρια.
1. Τεχνικές για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του κοινωνικού και οικονομικού αντίκτυπου των πρωτοβουλιών κοινωνικής οικονομίας.

Ικανότητες

1. Ενημερωθείτε για την ιστορική εξέλιξη και εξέλιξη της κοινωνικής οικονομίας.
2. Να εξοικειωθούν με διάφορες μορφές οργανώσεων κοινωνικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, των μη κερδοσκοπικών και των κοινωνικών επιχειρήσεων.
3. Κατανόηση των πολιτικών και των νομικών πλαισίων που στηρίζουν και ρυθμίζουν τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.
4. Ανάπτυξη τρόπου αποτελεσματικής συμμετοχής και συνεργασίας με τα μέλη της κοινότητας και άλλους ενδιαφερόμενους.

Σύντομη εισαγωγή σχετικά με την ενότητα, τους στόχους και τα αποτελέσματα εκμάθησης

Στόχοι

1. Πλήρης κατανόηση της κοινωνικής οικονομίας, των αρχών της και της σημασίας της για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.
2. Αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις δεξιότητες και τις μεθόδους της κοινωνικής οικονομίας.
3. Βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τις δεξιότητες και τις μεθόδους που απαιτούνται για την αποτελεσματική συμμετοχή και συμβολή στην κοινωνική οικονομία.
4. Εκμάθηση νέων εργαλείων για την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας.

Περιγραφή των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες χωρίζονται σε 2 διαφορετικές ενότητες, ξεκινώντας με μια γρήγορη αξιολόγηση των προϋπαρχουσών γνώσεων σχετικά με την κοινωνική οικονομία και τις κοινωνικές επιχειρήσεις, πριν εμβαθύνουν και εξηγήσουν τις μοναδικές συνθήκες και την αυξανόμενη σημασία τους για την ΕΕ και εντός αυτής.

Στη δεύτερη ενότητα, οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να προσδιορίσουν τις βασικές διαφορές μεταξύ παραδοσιακών, κερδοσκοπικών και κοινωνικών επιχειρήσεων.

Στη συνέχεια, η ομάδα επανενώνεται, μοιράζεται τα μαθήματα από την ομάδα εργασίας και στη συνέχεια θα έχει την ευκαιρία να συναντηθεί με πραγματικούς κοινωνικούς επιχειρηματίες που προσκαλούνται στο πρόγραμμα, οι οποίοι μοιράζονται τις μοναδικές γνώσεις τους και τα πολύ προσωπικά ταξίδια τους.

Αυτή η ενότητα διαρκεί 2 ½ ώρες, συμπεριλαμβανομένου του διαλείμματος 15 λεπτών.

Τι είναι η Κοινωνική Οικονομία;

Η κοινωνική οικονομία (SE) είναι η οικονομία που στοχεύει στη δημιουργία ενός θετικού αντίκτυπου για τους ανθρώπους και την κοινωνία, αντί απλώς στη μεγιστοποίηση των οικονομικών κερδών.

Η κοινωνική οικονομία αποτελείται από διάφορες επιχειρήσεις, οργανισμούς και διάφορες νομικές οντότητες.

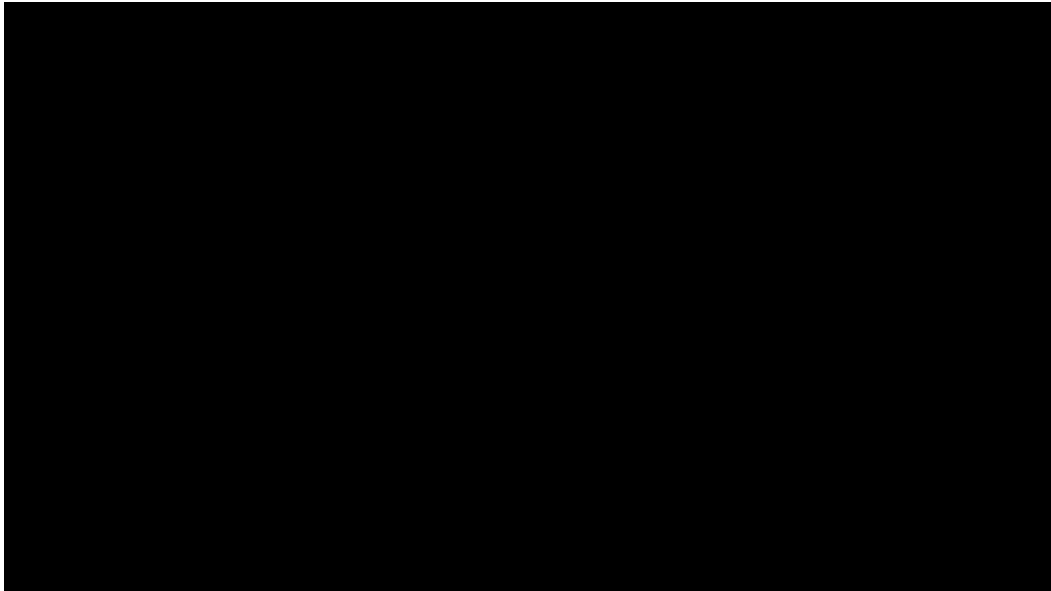
Μοιράζονται το στόχο να θέτουν συστηματικά τους ανθρώπους στην πρώτη θέση, να επιλύουν διάφορα προβλήματα και να παράγουν ευεργετικά αποτελέσματα για τις τοπικές κοινωνίες και ως εκ τούτου να επιδιώκουν έναν κοινωνικό σκοπό.

Η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει ένα φάσμα οντοτήτων με διαφορετικά επιχειρηματικά και οργανωτικά μοντέλα. Οι οργανισμοί της κοινωνικής οικονομίας έρχονται σε πολλαπλές μορφές και σχήματα.

Για να μάθετε περισσότερα, επισκεφτείτε εδώ: [Τι είναι η Κοινωνική Οικονομία;](#) από την Κοινωνική Οικονομία της Ευρώπης

Τι είναι η Κοινωνική Οικονομία;

Η κοινωνική οικονομία βάζει **τους ανθρώπους** πάνω από το κέρδος.

Βλέπε επίσης κοινωνική οικονομία του ΟΟΣΑ

Ιστορικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας

Η κοινωνική οικονομία έχει βαθιές ιστορικές ρίζες και έχει εξελιχθεί μέσα από διάφορες φάσεις επηρεασμένη από κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, πολιτικά κινήματα και πολιτιστικές μετατοπίσεις. Αυτό το πλαίσιο περιγράφει τα βασικά ιστορικά ορόσημα και τις εξελίξεις που διαμόρφωσαν την κοινωνική οικονομία όπως την γνωρίζουμε σήμερα.

Προέλευση και πρώιμη ανάπτυξη

Οι ρίζες της κοινωνικής οικονομίας ανάγονται στα πρώιμα συνεταιριστικά κινήματα του 19ου αιώνα. Ενώ η Βιομηχανική Επανάσταση έφερε σημαντική οικονομική ανάπτυξη, οδήγησε επίσης σε σκληρές συνθήκες εργασίας, χαμηλούς μισθούς και κοινωνική ανισότητα. Ως απάντηση, οι εργαζόμενοι και τα μέλη της κοινότητας άρχισαν να σχηματίζουν συνεταιρισμούς ως ένα μέσο συλλογικής αντιμετώπισης των οικονομικών και κοινωνικών αναγκών τους.

Ένα από τα πρώτα και πιο σημαντικά παραδείγματα ήταν η Rochdale Society of Equitable Pioneers, που ιδρύθηκε το 1844 στο Rochdale της Αγγλίας. Οι Πρωτοπόροι της Rochdale έθεσαν αρχές για τις συνεργατικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του δημοκρατικού ελέγχου, της ανοικτής συμμετοχής και της δίκαιης διανομής των κερδών, οι οποίες έγιναν το θεμέλιο του κινήματος συνεργασίας.

Co-funded by
the European Union

Ιστορικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας

Επέκταση και θεσμοθέτηση

Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα, το συνεταιριστικό κίνημα εξαπλώθηκε σε όλη την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική. Ταυτόχρονα, η αμοιβαία βοήθεια και οι φιλικές εταιρίες εμφανίστηκαν για να παρέχουν ασφάλιση, υγειονομική περίθαλψη και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες στα μέλη τους. Αυτές οι οργανώσεις σχηματίστηκαν συχνά από εργαζόμενους, εθνοτικές κοινότητες και θρησκευτικές ομάδες για να παρέχουν αμοιβαία υποστήριξη και προστασία ενάντια σε οικονομικές αβεβαιότητες.

Η κοινωνική οικονομία κέρδισε περαιτέρω έλξη στις αρχές του 20ου αιώνα με την άνοδο των κοινωνικών και πολιτικών κινημάτων που υποστήριζαν τα δικαιώματα των εργαζομένων και την κοινωνική δικαιοσύνη. Σε πολλές χώρες, αυτά τα κινήματα οδήγησαν στη δημιουργία νομικών πλαισίων και κυβερνητικής υποστήριξης για συνεταιρισμούς, αμοιβαίους και άλλες μορφές οργανώσεων κοινωνικής οικονομίας.

Co-funded by
the European Union

Ιστορικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας

Μεταπολεμική ανάπτυξη και διαφοροποίηση

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η κοινωνική οικονομία γνώρισε σημαντική ανάπτυξη και διαφοροποίηση. Σε πολλές δυτικές χώρες, τα κράτη προνοίας επεκτάθηκαν και οι οργανισμοί κοινωνικής οικονομίας διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, εμφανίστηκαν νέες μορφές κοινωνικής επιχείρησης, συνδυάζοντας επιχειρηματικές πρακτικές με κοινωνικούς στόχους για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η φτώχεια, η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, διεθνείς οργανισμοί όπως η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία (ICA) και η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) άρχισαν να αναγνωρίζουν και να προωθούν τη συμβολή της κοινωνικής οικονομίας στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Οι οργανισμοί αυτοί συνέβαλαν στην τυποποίηση των πρακτικών και στη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών.

Co-funded by
the European Union

Ιστορικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας

Σύγχρονες εξελίξεις και παγκοσμιοποίηση

Στα τέλη του 20ού και στις αρχές του 21ου αιώνα, η κοινωνική οικονομία έχει εξελιχθεί σε απάντηση στην παγκοσμιοποίηση, τις τεχνολογικές προόδους και τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές δυναμικές. Αναδείχθηκε η έννοια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, υπογραμμίζοντας το ρόλο των καινοτόμων επιχειρήσεων που καθοδηγούνται από την αποστολή στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις, σε αντίθεση με τους παραδοσιακούς μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, άρχισαν να λειτουργούν σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της ανάπτυξης της κοινότητας.

Με την έγκριση των Στόχων [Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών \(ΣΒΑ\)](#) το 2015, τονίστηκε περαιτέρω η σημασία της κοινωνικής οικονομίας για την επίτευξη των στόχων παγκόσμιας ανάπτυξης. Οι οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας αναγνωρίζονται όλο και περισσότερο ως βασικοί παράγοντες για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, τη μείωση των ανισοτήτων και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Οι κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί έχουν επίσης αρχίσει να εφαρμόζουν πολιτικές και πρωτοβουλίες για την υποστήριξη της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για παράδειγμα, ανέπτυξε στρατηγικές για την προώθηση των κοινωνικών επιχειρήσεων και την ενσωμάτωση της κοινωνικής οικονομίας σε ευρύτερες οικονομικές πολιτικές.

Co-funded by
the European Union

Η σημασία της τοπικής οικονομίας για την αειφόρο ανάπτυξη

Το 2015, τα Ηνωμένα Έθνη υιοθέτησαν τους 17 Στόχους Αειφόρου Ανάπτυξης (ΣΒΑ), θέτοντας την παγκόσμια ατζέντα για την επόμενη δεκαετία για τον τερματισμό της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και την εξασφάλιση της ευημερίας για όλους. Αν και οι ΣΒΑ δεν σχεδιάστηκαν από και για τις τοπικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, παρέχουν μια καθολική φιλοδοξία και ένα πολύτιμο πλαίσιο για όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για την ευθυγράμμιση των παγκόσμιων, εθνικών και υποεθνικών προτεραιοτήτων στο πλαίσιο των πολιτικών που προσπαθούν να μην αφήσουν κανέναν πίσω.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Η σημασία της τοπικής οικονομίας για την αειφόρο ανάπτυξη

- Μολονότι οι ΣΒΑ παρέχουν ένα παγκόσμιο πλαίσιο για την προώθηση καλύτερων πολιτικών για καλύτερη ζωή, οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις για την αειφόρο ανάπτυξη διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών και στο εσωτερικό τους. Για παράδειγμα, όσον αφορά τον ΣΒΑ 13 για τη δράση για το κλίμα, ορισμένες πόλεις και περιφέρειες είναι πιο ευάλωτες στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος από ό,τι άλλες. Η υπερθέρμανση του πλανήτη στους 1,5°C μπορεί να εκθέσει 350 εκατομμύρια περισσότερους ανθρώπους σε θανατηφόρο ζέστη μέχρι το 2050 (IPCC, 2018), που επιδεινώνεται από τις τοπικές επιπτώσεις της θερμότητας των νησιών. Στην Ευρώπη, το 70% των μεγαλύτερων πόλεων έχουν περιοχές που βρίσκονται σε υψόμετρο μικρότερο από 10 μέτρα πάνω από τη θάλασσα (ΟΟΣΑ, 2010), και συνεπώς εκτίθενται σε υψηλότερους κινδύνους πλημμύρας
- Ωστόσο οι τοπικές κοινότητες αποτελούν μέρος της λύσης. Για παράδειγμα, οι πόλεις, ενώ μεταβαίνουν από τη γραμμική στην κυκλική οικονομία, συμβάλλουν στη διατήρηση της αξίας των πόρων στο υψηλότερο επίπεδό της, μειώνοντας παράλληλα τη ρύπανση και αυξάνοντας το μερίδιο των ανακυκλώσιμων υλικών.
- Ο διαφορετικός χαρακτήρας των προκλήσεων που σχετίζονται με την αειφόρο ανάπτυξη στο εσωτερικό των χωρών απαιτεί λύσεις που να βασίζονται στον τόπο και να είναι προσαρμοσμένες στις εδαφικές ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες και τις δυνατότητες τώρα και στο μέλλον.

Η σημασία της τοπικής οικονομίας για την αιιφόρο ανάπτυξη

Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

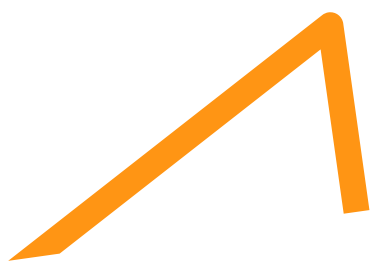

Στις 9 Δεκεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε νέο [σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία](#). Με το σχέδιο δράσης, η Επιτροπή πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα για την κινητοποίηση του πλήρους δυναμικού της κοινωνικής οικονομίας, με βάση τα αποτελέσματα της πρωτοβουλίας [για τις κοινωνικές επιχειρήσεις του 2011 και της πρωτοβουλίας για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις του 2016](#).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την **κοινωνική οικονομία** και την **κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικότητα** λόγω του σημαντικού ρόλου τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην εργασιακή ένταξη και στην χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη ανάπτυξη.

Η κοινωνική οικονομία μπορεί να συμβάλει στην εφαρμογή των αρχών του [ευρωπαϊκού πυλώνα για τα κοινωνικά δικαιώματα](#) και στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης του για το 2021 και των πρωταρχικών στόχων του για το 2030. Συμβάλλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης.

Βλέπε επίσης [Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία](#), ΔΟΕ.

Co-funded by
the European Union

Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει την κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικότητα μέσω:

Χρηματοδότηση

Η ΕΕ παρέχει στήριξη στους παρόχους μικροχρηματοδοτήσεων και χρηματοδότησης κοινωνικών επιχειρήσεων με τη μορφή επιστρεπτέων και μη επιστρεπτέων χρηματοδοτήσεων για να ενισχύσει τις δυνατότητές τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικοδόμηση μιας πιο κοινωνικής και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπης.

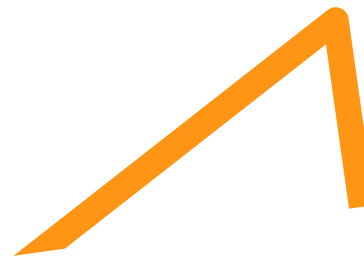
Δημιουργία γνώσης

Η ΕΕ υιοθετεί την κοινωνική εριχείρηση έσω τη δημιουργία γνώσεων και τη ευαισθητοποίηση.

Έργο πολιτικής

Η ΕΕ ριαρέχει ένα φάσα ριολιτικών για τη στήριξη και την ριροώθηση ια ρίιο κοινωνική και χωρίς ριοκλεισού Ευρώρη.

Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας;

Οι οργανώσεις της Κοινωνικής Οικονομίας είναι οντότητες που δίνουν προτεραιότητα σε κοινωνικούς στόχους έναντι της μεγιστοποίησης του κέρδους, εστιάζοντας σε κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και κοινοτικούς στόχους. Αυτές οι οργανώσεις συχνά επανεπενδύουν τα κέρδη τους για να προωθήσουν τις κοινωνικές τους αποστολές. Οι κύριοι τύποι οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας περιλαμβάνουν:

- Μη κερδοσκοπικές ενώσεις
- Συνεταιρισμοί
- Ταμεία αλληλοβοήθειας
- Ενώσεις
- Ιδρύματα
- Κοινωνικές επιχειρήσεις

Κάθε τύπος οργανισμού έχει διακριτές νομικές δομές, μοντέλα διακυβέρνησης και επιχειρησιακούς στόχους.

Αλλά όλοι μοιράζονται μια δέσμευση να δώσουν προτεραιότητα στα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και κοινοτικά οφέλη έναντι του κέρδους.

Co-funded by
the European Union

Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας;

Πρόκειται για οργανισμούς, ανεξάρτητους από δημόσιες αρχές και με συγκεκριμένες νομικές μορφές. Δραστηριοποιούνται σε πολλούς τομείς της οικονομίας:

- Γεωργία,
- Δασοκομία και αλιεία,
- Κατασκευή, επαναχρησιμοποίηση και επισκευή,
- διαχείριση αποβλήτων,
- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο
- Ενέργεια και κλίμα,
- Πληροφόρηση και επικοινωνία
- Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες,
- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας,
- επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες,
- δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης, της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής εργασίας, και
- Τέχνες, πολιτισμός και μέσα μαζικής ενημέρωσης

Η κοινωνική οικονομία είναι συχνά μια διαδικασία που στηρίζεται στη βάση, η οποία είναι γνωστό ότι στηρίζεται στην τοπική κοινωνικοοικονομική συνοχή με την προώθηση αξιών όπως η αλληλεγγύη, η συμμετοχή και η συνεργασία.

Co-funded by
the European Union

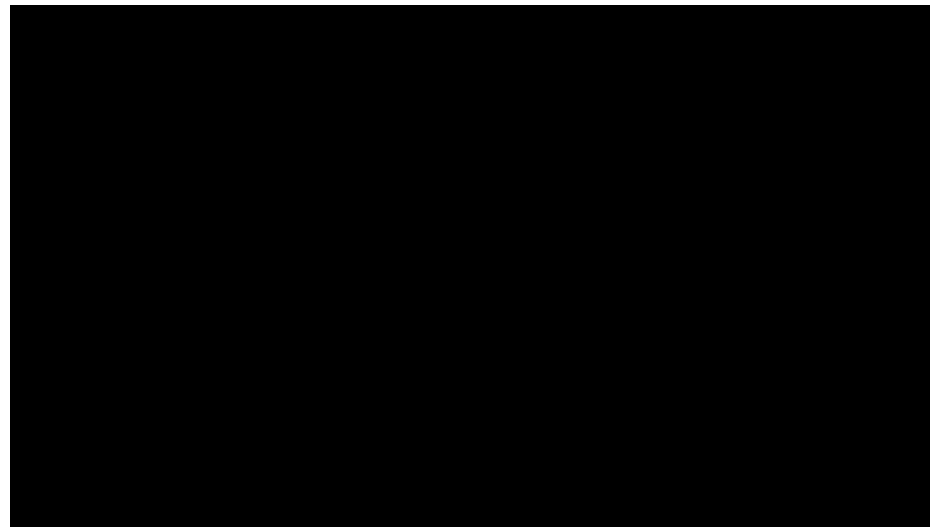
Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας;

Μη κερδοσκοπικές ενώσεις

Οι μη κερδοσκοπικές ενώσεις είναι οργανώσεις που σχηματίζονται από μια ομάδα ατόμων που ενώνονται για έναν κοινό σκοπό εκτός από τη δημιουργία κέρδους. Οι στόχοι αυτοί μπορεί να κυμαίνονται από κοινωνικούς, πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς, φιλανθρωπικούς ή άλλους κοινοτικούς στόχους. Το βασικό χαρακτηριστικό μιας μη κερδοσκοπικής ένωσης είναι ότι κάθε πλεόνασμα εισοδήματος επενδύεται εκ νέου στην αποστολή της οργάνωσης αντί να διανέμεται σε μέλη ή μετόχους.

Οι ειδικές απαιτήσεις και κανονισμοί μπορεί να διαφέρουν ευρέως μεταξύ των δικαιοδοσιών, αλλά οι γενικές αρχές της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της εστίασης στο δημόσιο όφελος είναι συνεπείς σε διάφορα νομικά πλαίσια.

Βίντεο

Τι είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση

<https://www.youtube.com/watch?v=6t6NnJsAC4o>

Co-funded by
the European Union

Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας;

Συνεταιρισμοί

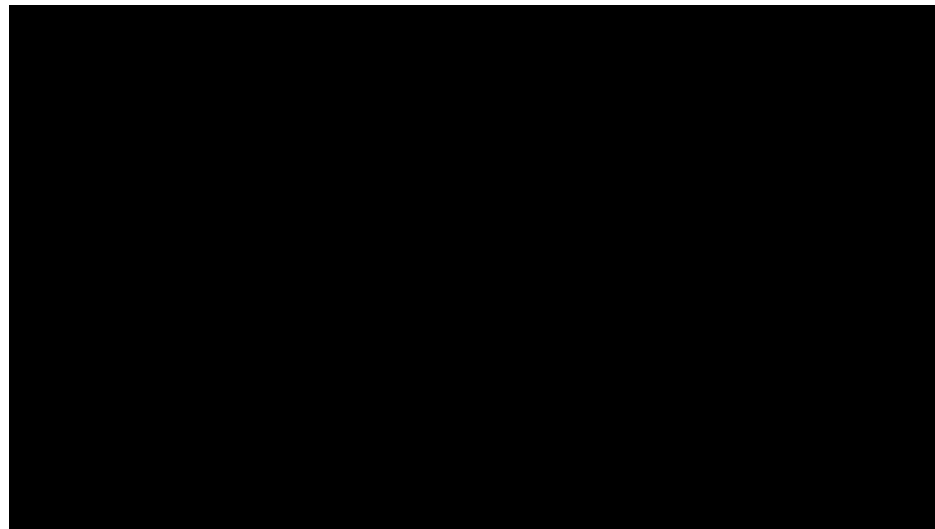
Η Συνεργασία είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συνενώνονται εθελοντικά για να καλύψουν τις κοινές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες και επιδιώξεις τους μέσω μιας συνιδιοκτησίας και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης.

Οι συνεταιρισμοί βασίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτοευθύνης, της δημοκρατίας, της **ισότητας**, της **ισότητας** και της **αλληλεγγύης**. Κατά την παράδοση των ιδρυτών τους, τα συνεταιριστικά μέλη πιστεύουν στις ηθικές αξίες της ειλικρίνειας, της διαφάνειας, της κοινωνικής ευθύνης και της φροντίδας για τους άλλους.

Βίντεο

Τι είναι ένας Συνεταιρισμός

https://www.youtube.com/watch?v=90FL_bBE4mw

Co-funded by
the European Union

Ποια είναι τα είδη των οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας;

Ταμεία αλληλοβοήθειας

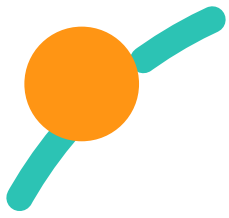
Τα ταμεία αλληλοβοήθειας είναι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες ασφάλισης ζωής και ζημιών, συμπληρωματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και υπηρεσίες μικρής αξίας κοινωνικού χαρακτήρα. Πρωταρχικός σκοπός τους είναι η ικανοποίηση κοινών αναγκών χωρίς να πραγματοποιούν κέρδη ή να εξασφαλίζουν απόδοση κεφαλαίου. Η διαχείριση των αμοιβαίων κεφαλαίων γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της αλληλεγγύης μεταξύ των μελών που συμμετέχουν στην εταιρική διακυβέρνηση. Προορίζονται να είναι υπόλογοι σε εκείνους των οποίων τις ανάγκες δημιουργήθηκαν για να εξυπηρετήσουν.

Στην Ευρώπη υπάρχουν δύο είδη αμοιβαίων κεφαλαίων:

- **Υγεία (Πρόνοια)** - αυτά προϋπήρχαν των σύγχρονων συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και καλύπτουν κινδύνους όπως ασθένεια, αναπηρία, αναπηρία και θάνατο. Συνήθως υπόκεινται σε ειδική νομοθεσία.
- **Ασφάλιση** - αυτά καλύπτουν όλα τα είδη κινδύνου (ατυχήματα, ασφάλιση ζωής, κ.λπ.) και συνήθως υπόκεινται σε γενική νομοθεσία σχετικά με την ασφάλιση.

Co-funded by
the European Union

Γιατί είναι σημαντικοί οι οργανισμοί της κοινωνικής οικονομίας;

Η κοινωνική οικονομία είναι μια διαδικασία από κάτω προς τα πάνω: εντοπίζει τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και τις καθιστά μέρος της δημιουργίας λύσεων σε διάφορες προκλήσεις, όπως η ανεργία ή η επισφαλής εργασία, ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι διακρίσεις και ο ρατσισμός, η κλιματική αλλαγή ή η έλλειψη κοινωνικής συνοχής. Η κοινωνική οικονομία αποτελεί κινητήριο μοχλό για την κοινωνική πρόοδο και την καινοτομία, φέρνοντας πολύ αναγκαίες λύσεις στις σύγχρονες αλληλένδετες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Ο αντίκτυπος της πανδημίας, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, η εμφάνιση και η πρόοδος της ψηφιοποίησης, του blockchain, των μεγάλων δεδομένων και της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και η παγκόσμια εμβάθυνση των ανισοτήτων και της εργασιακής ανασφάλειας, είναι τάσεις που αλλάζουν γρήγορα τον κόσμο μας, φέρνοντας νέες ευκαιρίες αλλά και νέες προκλήσεις και προτρέποντάς μας να συζητήσουμε για το μέλλον στο οποίο θέλουμε να ζήσουμε.

Ευρώπη χρειάζεται την κοινωνική οικονομία για να προσεγγίσει τους πολίτες της, να εντοπίσει τις ανάγκες τους και να δημιουργήσει προσαρμοσμένες λύσεις για αυτές τις προκλήσεις. Επιπλέον, η κοινωνική οικονομία, καθώς και οι φορείς της, μπορούν να διαδώσουν και να προωθήσουν το σύνολο των αξιών (όπως η αλληλεγγύη, η δημοκρατία, ο σεβασμός, η ισότητα, η αμοιβαία υποστήριξη, η ένταξη, η ποικιλομορφία, η ελευθερία κλπ.) που την καθορίζουν. Σε μια κοινότητα όπου λειτουργούν οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας, οι αξίες αυτές διαδίδονται απορροφήθηκαν ελάχιστα από τις κοινότητες, μέχρι που έγιναν ομόφωνα αποδεκτές και αναγνωρίστηκαν.

Co-funded by
the European Union

Τι είναι η Κοινωνική Επιχείρηση;

Το να έχουμε ένα μοναδικό ορισμό της κοινωνικής επιχείρησης είναι σχεδόν αδύνατο.

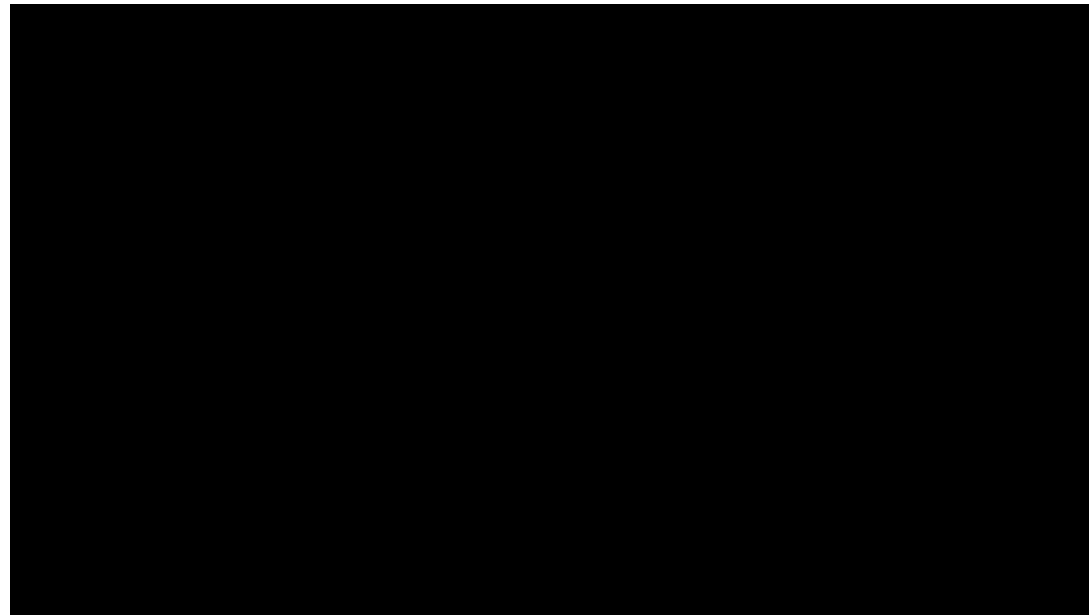
Στην πραγματικότητα, υπάρχουν πολλοί ορισμοί αφού στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο χρησιμοποιούνται διάφορες οργανωτικές μορφές.

Στην Ευρώπη, οι κοινωνικές επιχειρήσεις γεννήθηκαν από την παράδοση της κοινωνικής οικονομίας, η οποία χαρακτηρίζεται από τις αρχές και τις αξίες που αναφέρονται παραπάνω: αλληλεγγύη, κοινωνική συνοχή, υπεροχή του ατόμου έναντι του κεφαλαίου, κοινωνική ευθύνη, δημοκρατική διαχείριση, μη κερδοσκοπική και επανεπένδυση του κέρδους στην ίδια την επιχείρηση.

Βίντεο

Τι είναι μια κοινωνική
επιχείρηση;

<https://www.youtube.com/watch?v=EpmBTDeTSHg>

Co-funded by
the European Union

Τι είναι η Κοινωνική Επιχείρηση;

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) έχει τον ακόλουθο ορισμό των κοινωνικών επιχειρήσεων: «κάθε ιδιωτική δραστηριότητα δημοσίου συμφέροντος, οργανωμένη με επιχειρηματική στρατηγική, χωρίς όμως να αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση του κέρδους, αλλά στην επίτευξη ορισμένων οικονομικών και κοινωνικών στόχων, και η οποία έχει τη δυνατότητα να φέρει καινοτόμες λύσεις στα προβλήματα του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανεργίας» (ΟΟΣΑ, 1999).

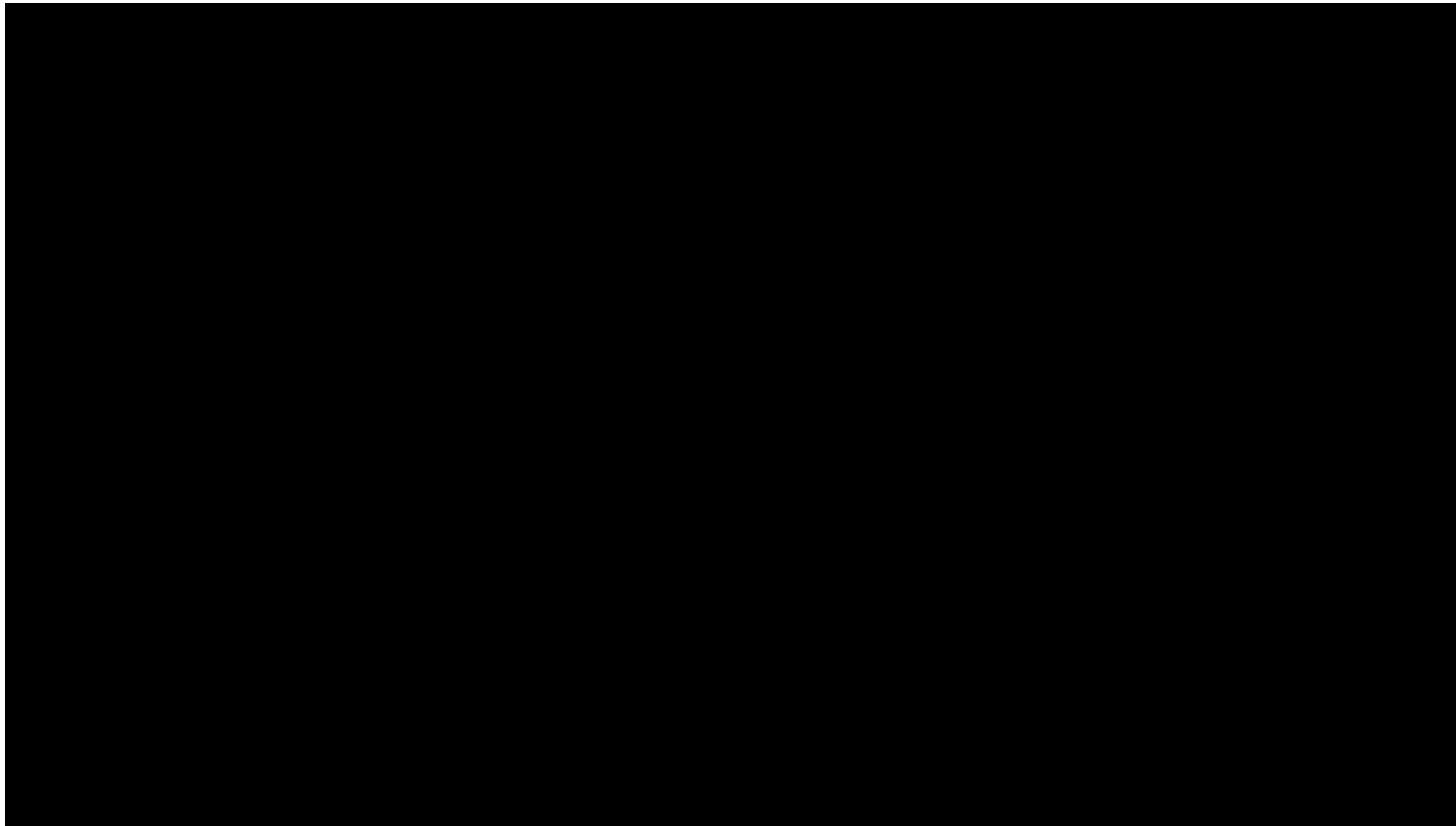
Κατά την τελευταία δεκαετία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιόρισε την κοινωνική οικονομία και τις κοινωνικές επιχειρήσεις ως καινοτόμες απαντήσεις στις τρέχουσες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, στις οποίες οι κοινωνικοί επιχειρηματίες προσπαθούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον. Συνολικά, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι φορείς της κοινωνικής οικονομίας, ο κύριος στόχος των οποίων είναι να έχουν κοινωνικό αντίκτυπο και όχι να αποκομίζουν κέρδος για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους τους. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις λειτουργούν παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες για την αγορά με επιχειρηματικό και συχνά καινοτόμο τρόπο, έχοντας κοινωνικούς και/ή περιβαλλοντικούς στόχους ως λόγο για την εμπορική τους δραστηριότητα.

Τα κέρδη επανεπενδύονται κυρίως με σκοπό την επίτευξη του κοινωνικού τους στόχου. Ο τρόπος οργάνωσης και ιδιοκτησίας τους να ακολουθεί δημοκρατικές ή συμμετοχικές αρχές ή να επικεντρώνεται στην κοινωνική πρόοδο.

Δείτε επίσης έναν χάρτη των κοινωνικών επιχειρήσεων και των οικοσυστημάτων τους στην Ευρώπη, Συγκεφαλαιωτική έκθεση, 2015, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τι είναι η Κοινωνική Επιχείρηση;

Βίντεο

Τι είναι μια κοινωνική επιχείρηση; - DBS

<https://www.youtube.com/watch?v=kBhwDj0WEcg>

Co-funded by
the European Union

Τι είναι μια κοινωνική επιχείρηση;

Άνθρωποι και πλανήτης πριν από το κέρδος

Κοινωνικές επιχειρήσεις και οργανισμοί ιεραρχούν τον πλανήτη και τους ανθρώπους π.χ. τις τοπικές κοινωνίες, υπεράνω του καθαρού κέρδους, ωθούμενες από την αποστολή τους να υπηρετήσουν το κοινό καλό και το δημόσιο συμφέρον.

Η δημοκρατία στην εργασία

Επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας και οργανισμοί έχουν δημοκρατική διακυβέρνηση, π.χ. κοινή συμμετοχική διακυβέρνηση.

Επανεπένδυση κερδών

Επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας επανεπενδύουν τα περισσότερα από τα κέρδη τους στην επιδίωξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης και δεν συμμετέχουν σε εξορυκτικές χρηματοπιστωτικές πρακτικές.

Σήμερα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι παρούσες σχεδόν σε κάθε τομέα της οικονομίας, εξυπηρετώντας τις ανάγκες και τα συμφέροντα των κοινοτήτων και της κοινωνίας τους. Πράγματι, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ευέλικτες οργανώσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν τομείς ανεκπλήρωτης κοινωνικής ανάγκης και δημιουργούν νέες κοινωνικές ευκαιρίες, όπου άλλοι παράγοντες δεν κατάφεραν να δράσουν. Έχοντας υπόψη τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και την κοινωνία ως μέρος του μακροπρόθεσμου οράματος και της στρατηγικής τους, τελικά, συμβάλλουν σε μια νέα οικονομία που εστιάζεται στην ευημερία και την ευημερία πέραν της ανάπτυξης

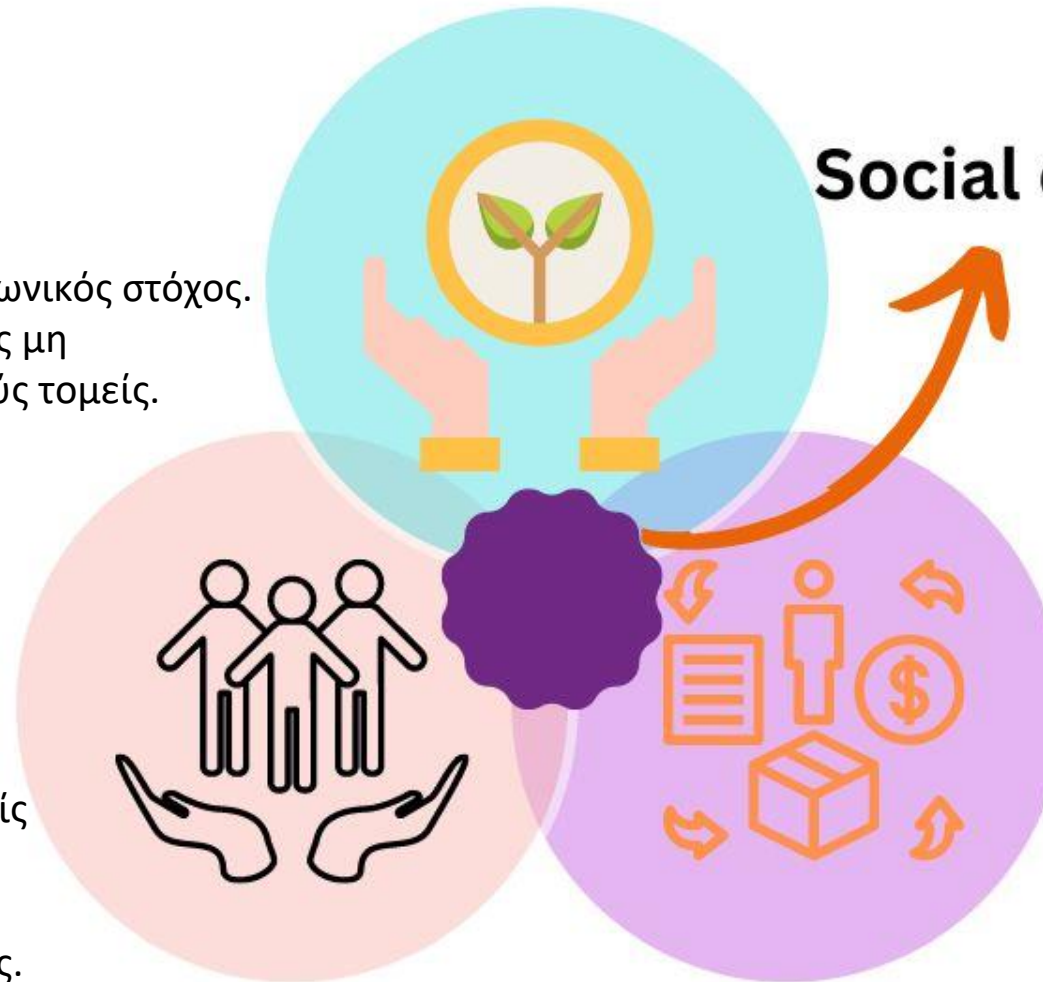
Ποιες είναι οι τρεις διαστάσεις μιας κοινωνικής επιχείρησης;

Κοινωνική διάσταση

= ένας σαφής και πρωταρχικός κοινωνικός στόχος. Αυτή η διάσταση είναι κοινή με τους μη κερδοσκοπικούς και φιλανθρωπικούς τομείς.

Διάσταση διακυβέρνησης

= όρια στην διανομή των κερδών και/ή περιουσιακά στοιχεία: οργανωσιακή αυτονομία, επιμερισμένη, συμμετοχική και χωρίς αποκλεισμούς διακυβέρνηση. Αυτή η διάσταση είναι κοινή με (ορισμένα) πολιτικά κινήματα βάσης.

Social enterprises

Επιχειρηματική διάσταση

= συνεχής οικονομική δραστηριότητα. Αυτή η διάσταση είναι κοινή με μεγάλες επιχειρήσεις, νεοφυείς επιχειρήσεις και πάσης φύσεως κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

Συμπέρασμα

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις υιοθετούν ποικίλες νομικές μορφές ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο.

Ωστόσο, συνήθως και συνηθέστερα, οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας οργανώνονται σε συνεταιρισμούς, ενώσεις, ταμεία αλληλονοήθειας, ιδρύματα και κοινωνικές επιχειρήσεις στις χώρες όπου υπάρχει αυτή η ειδική νομική μορφή ή ένα παρόμοιο νομικό μέσο.

Παρά τις διαφορετικές νομικές μορφές, οι οργανώσεις αυτές μοιράζονται (σχεδόν) όλες τις προαναφερθείσες αξίες και χαρακτηριστικά.

PLANNING
SEEDS

**Co-funded by
the European Union**

**FIND OUT MORE ON
TRAININGFORFOOD.EU/PLANNING-SEEDS**

OR FOLLOW US ON SOCIAL MEDIA

@PLANNING SEEDS

YOU CAN FIND ALL THE VIDEOS ON YOUTUBE

@TAMATNGO